



De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De S. Theobaldo confessore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

Onis capax est, incorporeumque & incircumscripum spiritum indefessa meditatio
one prospicit. Hic diligit Deus ex tota anima, id est, ex tota sapientia, qui prius
ex toto corde, id est, ex dulcedine diligebatur.

Tertius gradus est amare fortiter, id est, ex omnibus viribus. Fortiter diligit, qui
cum necesse fuerit, pro Salvatoris fide corpus & animam tormentis exponit. Hic
est fructus operis, laboris consummatio, probatio dilectionis. De gradu enim dul-
cedinis ad sapientiae gradum ascenderat Apostolus Petrus, cu diceret: Animam me-
am pono pro te. Nihil sapientius, neq; fortius, quam animam meam pono pro te:
nil insipientius, neque debilior, quam neq; scio, neque noui quid dicas. Profecto ia-
diligebat dulciter, iam sapienter, sed utrumq; perdidit, cum fortiter non dilexit, cu
ad vocem muliercula Dominum & Magistrum suum celeriter abnegauit. Sed cu
mori pro Christo dispositus, dilexit nimis: quia maiorem hac dilectionem nemo
haber, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Affixus Crucis a fide sepa-
rari non potuit. Vides ergo, quomodo tres gradus isti trinæ legis dilectioni conue-
niant. Itaque amemus dulciter, sapienter, & fortiter, ut ad Magistrum Petri, Petri pro Christo
intercessione peruenire valcamus, qui est benedictus in secula, Amen.

EIVSDEM BE ATI PETRI DAMIA- NI SERMO DE SANCTIS APOSTOLIS PETRO ET

Paulo. Habetur ut supra 8. Tomo Aloysi.

Dodierna dies, dilectissimi, clara est & solemnis, vniuersam
que creaturam suo lumine sanctificat, & infundit. Non e-
nim est ignora festivitas, vel alicuius obscuritatis tenebris
offuscata, sed ab ortu solis usque ad occasum toti cognita
mundu, ipsis etiam celis clara luce relucens. Duo enim A-
postolorum principes, Ecclesiæ luminaria, martyres suum
mi, legis doctores, amici sponsæ, oculi sponsæ, pastores gre-
gis, mundi custodes, hodierna die cœlestia regna felici mar-
tiro conseenderunt, alter princeps regni cœlorum, alter
aptus ad tertiu cœlu: alter Iudeus prelatus, alter gentibus datus: in vita socij, confor-
tes in morte, in corona pares, æquales in gloria, iudices orbis, Domini confessores.

Admiranda prorsus dispositio Redemptoris, & iudicia Dei abysmus multa, cum
illos Ecclesiæ sua præfecit, qui sic criminaliter lapsi sunt, ut in peccatorum fluo us
absorberentur. Cum intueretur Petrum, quem ipsa manus omnipotentis regni cœle-
stis clauibus inuestit, cui Pater reuelat Filii maiestatem, super quem fundatur Ec-
clesia, cui potestas ligandi & soluendi conceditur, qui celos claudit & aperit, quod
Cherubim & Seraphim habere non legitur, vehementer admiror. Rursus cum re-
flecto oculos, & eundem Petrum video à longè sequi Salvatorem, & ad unius an-
cille vocem detestari & iurare, Quia non noui hominem, ipsumque quem Dei Fi-
lium confessus fuerat, trepida fugatione relinquere, timore concutior, dicens me
cum: Quis cognovit senum Domini? Cum respicio Paulum spirare minas & ca-
des in discipulos Domini, vinctos ducere, damnare morti, & in corpus Ecclesiæ
tota debacchatione seuire, intra metetipsum contremo, dicens: Necfit homo v-
trum amore an odio dignus sit. Cum respiro desuper, & video vas electionis por-
tare nomen Christi coram gentibus, & Regibus, & filiis Israël, ad tertij cœli secreta
raptari, & audire arcana verba, que non licet homini loqui, & in illam ipsam Tri-
nitatem oculos figere clariores, gaudeo, dicens: Hic est vir, qui non est derelictus
à Domino. Quid est, quod sic labuntur, qui præsciuntur Ecclesiæ Sapientia suau-
ter disponens omnia, hæc id est fecit, ut in scipis prædicti Principes discent, qualia
ter alijs misereri deberent.

Huius virtutem misericordia præfens capitulum demostriare conatur. Ipsi sunt,
inquit, duæ oliuæ. Digna prorsus comparatio oliuæ ad Apostolos, nec alia digni-
or est inuenta. Arbor enim ista semper viridis est, & illum excellentissimum olei
liquorem effundit, sine quo nec regia, nec sacerdotalis constat authoritas. Oleum
autem quatuor habet, supernatat omnibus liquoribus, illuminat, pascit, & ungit.
Cucunque enim liquori oleum superponas, statim sibi superioris loci vendicat
pote.

SURITUS

900
1000
EVIII
5

IVNII XXIX.

178
 potestatem : ita & misericordia Dei omnibus eius operibus praefertur, Psalmista testante, qui dicit : Miserationes eius super omnia opera eius. Miserator & misericors, patiens, mitis corde, & suauis in iuuenientia, Dominus prædicatur. Est autem & iustus, sed nunquam multum iustus legitur in scriptura, sicut multum misericors. Vis videre quomodo discipuli sequuntur Dominum, & Magistrum suum? Adspice, quantus pietatis affectus Apostolorum principi se infudit, quando circunsternerunt illum omnes viduæ flentes, & ostendentes tunicas & vestes, quas faciebat illis Doctor. Circundatur multitudo pauperum Apostolorum princeps, & vocibus laetiorum concurrit viduarum, Apostolicumque; peccatum irrumpt clementia multitudine. Orat Apostolus ante vultum gloriae coram Domino maiestatis, refusat mulier, & misericordia redditur misericordia propinatrix. Hæc misericordia facit Petrum ab Hierusalem in Antiochiam currere, ab Antiochia venire Romanum, prædicare verbum Dei, subuenire peccatoribus, peccatis parcere, misericordiam superexaltare iudicio. Adspice & Paulum, & intellig quād dulcioris misericordia cumulata benignitas totam Apostoli mentem vera compassione succenderat. Quis infirmatur, inquit, & ego non infirmor? Doleo, inquit, & lugeo super eos, qui peccauerunt & non egerunt penitentiam. Beata anima, quæ omniū misericordias suas fecerat, ut omnes lucrificaretur. Hoc affectu nauigat mare, currit in Hierusalem, lapidatur, verberatur, affligitur. Inde currit ad Ephesios, Corinthios quærit, circuit Colosenses, Philippenses visitat, reuertitur ad Romanos, misericordiam spargit, ubique diffundit pietatem, & cælestium seminat semina gaudiorum. Ceteris ergo, quia sicut oleum omnibus liquoribus antecellit, sic & Apostolica pietas omnibus eorum virtutibus antefertur.

A&t. 5. Illuminat oleum, illuminant & Apostoli. Recole actus Apostolorum, & vide quanta luce fulgurat Apostolus Petrus. In plateis, ait Scriptura, ponet antrum infernum in lectulis, ut veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret quenquam illorum, & liberarentur ab infirmitatibus suis. Oleum infinitum, admirabile lumen, & omni sole lucidius, ad umbras Apostolici corporis languores fugere, discedere infirmitates, & omnem morborum instantiam inaudita velocitate fugari. An no copiosa luminis immensitas ab ore Petri largius exiliuit, cum ait claudio : In nomine Iesu Christi Nazareni, surge & ambula? Respice Paulum totum Illyricum peragrandem, suscitantem mortuos, subuertentem tempora Deorum, & in splendorē huius lucis totius orbis illuminare circuitum. Currit Paulus, & potentis virtute sermonum illuminat quæ in tenebris sunt, clarus sermone, opere clarior, miraculum coruscatione clarissimus. Habete, inquit, formam vestram, & attendite nō solū quæ audistis, sed & quæ vidistis in me. Bonus & perfectus magister, qui fidem facit verbis opere meliori. In huius lucis clarissima serenitate luxerunt coruscationes tuæ Deus, orbi terræ. Commota est, & contremuit terra ad vocem Apostolorum, cum in omnem terram sonus eorum exiuit.

Item secunda Oleum pascit, pascunt & Apostoli. Epistola Petri, & sublimis illa sermonum doctrina, nunquid non mirabiliter pascit Ecclesiam Dei? Audi quid Saluator de his ipsa pastore dicat ei : Pasce, inquit tertio, oves meas. Pasce verbo, pasce exemplo, pasce oratione. Pasce verbo, ut potens sis exhortari in doctrina sana, & eos, qui contradicunt, arguere: pasce exemplo, ut quod prædictas voce, opere compleas: pasce oratione, ut pro illis intercedas, quorum anima tibi commissa est. Vas electionis Paulus Apostolus, vide quomodo pascit populum Dei diuersorum varietate factorum. Lac, inquit, potum dedi vobis, non escam: perfectorum autem solidus cibus est eorum, qui pro exercitatione consummatos habent sensus. Et alibi : Fati estis, quibus lacte opus sit, non solidi cibo. & iterum : Sapientiam loquimur inter perfectos. Vides quomodo se contemperat & conformat, illos sublimi, hos tenera imbuens doctrina.

Item quarta Vngit oleum, vngunt & Apostoli. An non petrus Apostolus vngit omnes, cum dicit : Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, & virtutes annunciat eius, qui de tenebris nos vocavit in admirabile lumen suum? Paulus enim ipse nonne præcepit dicens: Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, instruite huiusmodi in spiritu lenitatis? Oliua semper est viridis, nec frigoris immensitate percutitur: ita & Apostolorum fides inconclusa perdurat, nec unquam tyrannica rabie potuit superari: & si impul sus est

Psal. 144.
Psal. 58.

A&t. 9.

A&t. 14.

2. Cor. 11
Prima olei
proprietas
re& Apo
stolis ad
scribitorum.

A&t. 5.

A&t. 3.
Rom. 15.

Item secun
da

A&t. Tim. 2.

Psal. 76.

Item tercia
proprietas
Iohann. 21.

1. Cor. 3.

Hebr. 5:
1. Cor. 2.

Item quarta
proprietas
1. Pet. 2.

sus est Petrus ut caderet, non tamen cecidit, quia Dominus suscepit eum. Stupefactus quidem ad momentum habuit Apostolus, sed statim in virtute fidei rediit, quia respiciente Domino, fleuit amare: & si ad tempus concussum est, non tamen deicij ^{Luc. 22}
potuit: quia scientia veritatis cassari non poterat, dicens: Ego pro te rogau, Perre,
^{Ibidem} vt non deficiat fides tua. Hodie enim die crucifigitur Petrus, Paulus gladiatur,
& vitam ponunt pro fide Christi, vt non deficiat fides Christi. Iti sunt ergo duo vi
ri oliuæ, viri habentes fidem, illuminantes patriam, pascentes Ecclesiam, peccato
res vngentes. Quod igitur scriptura hac dicit: Iti sunt duæ oliuæ: alibi planius ape ^{Apoc. 11}
rit, dicens: Hi sunt viri misericordia.

Sequitur: Et duo candelabra lucentia ante Dominum. Candelabrum tribus pe
dibus innititur, & in altiora consurgens cereum superportat, vt qui ingrediuntur,
lumen videant: ita & Apostoli tribus virtutibus innitentes, operatione, prædicati.
one, miraculorum coruscatione, lumen verum Dominum Iesum Christum ingre
dientibus ad fidem tota claritate monstrarunt. Et attendendum quod dicit, Ante
Dominum Hypocrita etenim lucent, non ante Dominum, sed ante mundum, vt ^{Hypocrite}
videantur ab hominibus. Apostoli vero luxerunt ante Dominum, sed non ante
mundum, quia ludibria & verbena experti, diuinæ maiestati solummodo placere
studuerunt. Quod ipsi sunt duæ oliuæ, & duo candelabra lucentia, & ante Dominum,
Zacharias Propheta manifeste his verbis innuit, dicens: Iti sunt duo filii olei splen
deris, qui assistunt Dominatori vniuersæ terra. Sunt etenim filii olei, quia viri sunt
misericordia: sunt & splendoris, quia sunt candelabra lucentia: lucent ante Do
minum, quia assistunt Dominatori vniuersæ terra. Sequitur: Habent potestatem
claudere cœlum nubibus. Serentes celi nubibus impeditur, ne videatur, & diuini
tatis contemplatio peccatis nostris clauditur, ne videatur Deus, Propheta testante,
qui dicit: Opposuisti nubem, ne transeat oratio. Nubes opponitur ne oratio tran
seat, cum peccata nostra separant inter nos & Deum. Habent potestatem claudere ^{Egregia hui}
cœlum nubibus, id est peccatoribus, & portas eius fidelibus aperire. Mira res, & om
ni stupore dignissima, ad hominum linguam claudi & aperiri caleantium palatia
mansionum. Amen.

IVLIVS.

VITA S. RVMOLDI ARCHIEPIS.

COPI ET MARTYRIS, EDITA A VENERABILI VIRO
Domino Theodorico Abbatem monasterij sancti Trudonis, & in eius
festo pro concione, vt appareat, recitata.

R I V M P H A L E & gloria Christianorum, miracula sunt ^{Iuliij. 14}
& virtutes Sanctorum, quæ quo latius propagantur, eo ^{Cap. 1.}
& boni in Domino gloriantur, & mali erubescunt & cru
ciantur. Hoc insigne ab illa Crucis arbore natum est, in
qua cum vita morteni triumphasset, & velut irrigata fo
cundissimo aquæ & sanguinis imbre statim extendit ra
mos suos à mari usque ad mare: eosque flores edidit, quo
ram fructus & suauissimus sapor orbis terra sinum imple
uit. Nouit hoc ab Ortu Aegyptus & India, ab Occasu alter
penè orbis Britannia cum adiacente Scotia: qui statim ut ab illius aeternitatis sole
tacti sunt, illi sub umbra eius quem desiderabant requiescere, isti ad ardorem usq;
martyrij festinaverunt incalefcere, & stridentia anhelantia que verba in dulce Cru
cis melos didicerunt infringere. Vnde autem hoc tam late diffusum germinari, ^{Scoti Chri}
ni si quia in eorum cordibus coaluerunt Iesu Christi amor & desiderium? Assentit
in hoc Heripolis glorioſa martyris Kiliani meritis & corpore, nec minus prona <sup>stū annuſt
ciant.</sup>
Scoto.